

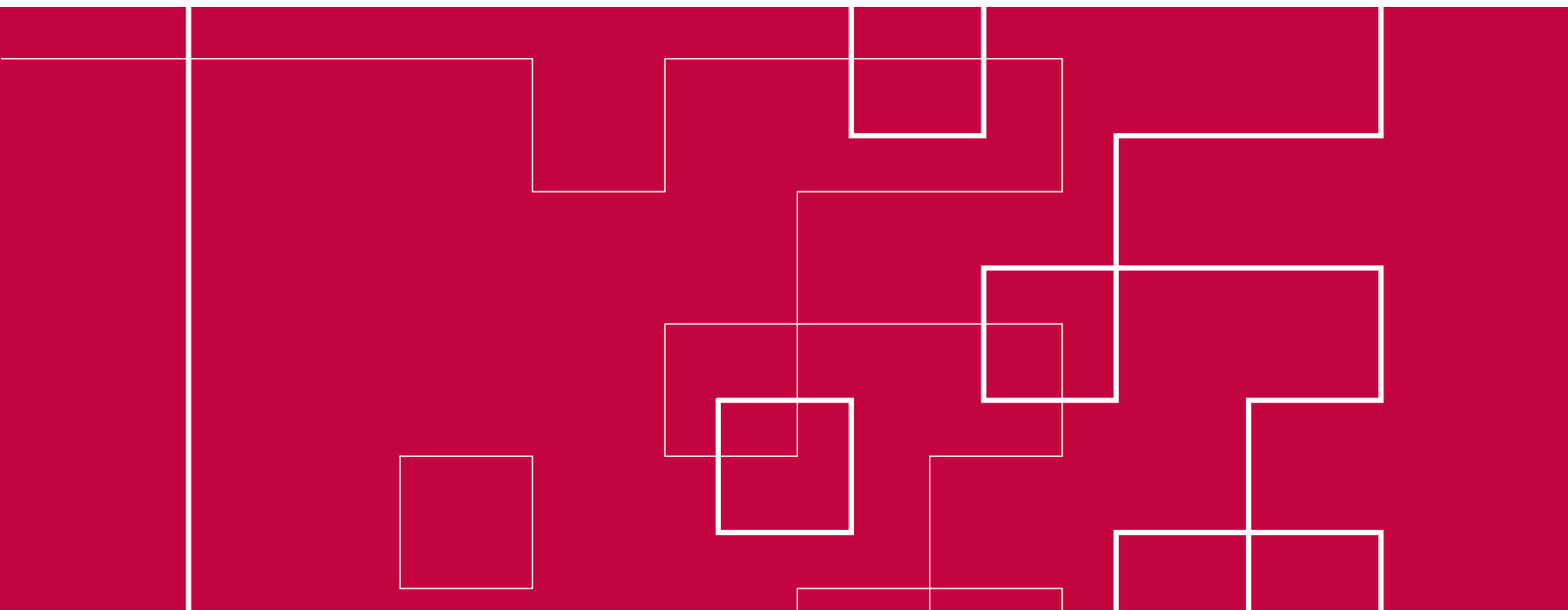

CASH POOLING

Cash pooling je bankovní nástroj umožňující podnikům dosahovat likvidity při celkově nižších nákladech. Smyslem cash poolingu je minimalizace úrokových nákladů, které podnikům vznikají v důsledku kreditního zůstatku na kontokorentních účtech, a rovněž nákladů ušlé příležitosti, které vznikají naopak v důsledku držení nadměrného množství aktiv ve formě krátkodobého finančního majetku spojeného s minimálním nebo nulovým výnosem.

Poptávka po cash poolingu je vytvářena zejména velkými holdingovými korporacemi s komplexní organizační strukturou, ve kterých běžně dochází k situacím, kdy jsou některé účetní jednotky ve skupině zatěžovány přebytky krátkodobého finančního majetku, zatímco jiné s nimi spojené osoby se nacházejí ve stavu, kdy pro zajištění likvidity musejí přistoupit

k čerpání kontokorentního úvěru. Optimalizace množství drženého krátkodobého finančního majetku ve skupině je pak dosahováno prostřednictvím soustředění zůstatků bankovních účtů skupiny na jednom hlavním účtu, u kterého je zpravidla zároveň umožněno čerpat kontokorentní úvěr.

Reálný cash pooling

V případě reálného cash poolingu dochází k reálným převodům debetních a kreditních obrátů všech bankovních účtů, které si klient nadefinuje s bankovní institucí spravující cash pooling, na jeden centrální účet nazývaný rovněž „master účet“. Na tomto účtu je koncentrována likvidita skupiny, ze které mohou čerpat ostatní podniky ve skupině, které nejsou v daný okamžik likvidní. V případě reálného cash poolingu tak uvnitř koncernu vzniká peněžní trh, kdy likvidní podniky ve skupině převádějí hotovost na master účet dostávají úroky z vkladů, zatímco půjčující si nelikvidní podniky hradí nákladové úroky. Řízení likvidity je tak z jednotlivých decentralizovaných jednotek centralizováno na účetní jednotku ovládající master účet. Podnik ve skupině ovládající master účet (většinou mateřská společnost) tak do určité míry vystupuje jako bankovní instituce. Benefity tohoto zřízení spočívají jednak v eliminování úrokových nákladů hrazených bance (za předpokladu kladného zůstatku na master účtu), jednak v nižší potřebě držení rezerv krátkodobého finančního majetku, který by jinak musel udržovat každý podnik ve skupině.

Reálný cash pooling bývá aplikován ve dvou obměnách zvaných „Zero balancing“ a „Target balancing“. V případě varianty Zero balancing jsou veškeré zůstatky cash poolingových účtů převedeny na master účet a na cash poolingových účtech je ponechán nulový zůstatek. V případě zavedení varianty „Target balancing“ je na cash poolingových účtech ponecháván zůstatek v určité předem sjednané výši.

Zúčastněné společnosti musí dbát na dodržování pravidel tržního odstupu v rámci koncernu. Úrok mezi spojenými osobami musí být sjednaný za stejných podmínek, jako by byl sjednaný mezi osobami nespojenými, tj. za běžných tržních podmínek. Při nesprávném nastavení výše úroku hrozí společností doměření daně a případné související sankce ze strany finanční správy.

Rovněž je nutné dbát na dodržování pravidel nízké kapitalizace. Celková daňově uznatelná výše úroků je v současné době omezena na čtyřnásobek základního kapitálu společnosti. V souvislosti se směrnicí EU zaměřenou na obranu proti agresivnímu daňovému plánování ATAD (Anti-tax avoidance directive) se nejpozději od roku 2019 pravidla pro daňovou uznatelnost úroků dále zpřísní.

Fiktivní cash pooling

V případě fiktivního cash poolingu nedochází k reálným přesunům hotovosti na master účet, ale zůstatky jednotlivých účtů jsou na konci dne na centrální účet přenášeny virtuálně. Vypočtený konsolidovaný zůstatek všech účtů evidovaný na centrálním účtu je pak úročen dle podmínek sjednaných s bankou za vzniku nákladových či výnosových úroků. Dochází tak ke vzájemnému kompenzování debetních a kreditních zůstatků a tím i ke snížení nákladových úroků z úvěrových účtů. Výhody tohoto typu cash poolingu spočívají rovněž v tom, že konsolidovaný zůstatek master účtu může být jednoduše vytvářen i z cizoměnových účtů. Tento typ tak může usnadňovat pooling ve skupinách, ve kterých jednotlivé zúčastněné podniky potřebují udržovat devizové účty. Jednotlivým podnikům je zároveň oproti reálnému cash poolingu zachována vyšší míra autonomie v nakládání s finančním majetkem. V neposlední řadě se o převodech nemusí účtovat, neboť jsou prováděny pouze fiktivně. Úplná kompenzace je však možná pouze v případě, že účty zapojené do cash poolingu patří jedné právnické osobě a jsou vedeny u stejné banky.

V praxi však naráží fiktivní cash pooling na řadu omezení, které v důsledku vedou k jeho klesající oblíbenosti jak u bank, tak u zájemců ze strany podniků. Výše zmíněná omezení přicházejí jednak z Mezinárodních účetních standardů, jednak z Basilejských dohod. Ze standardu IAS 32 odst. 42 vyplývá, že společnosti musejí účtovat i o fiktivních převodech na master účet.

Společnosti účtující v IFRS jsou tak tímto připraveny o jeden z benefitů fiktivního cash pooling. Z druhé Basilejské dohody (Basilej II) zase vyplývá, že bankovní instituce musejí vytvářet rezervy na kontokorentní úvěry, na které byla uzavřena smlouva, i když dosud nebyly načerpány. Tento předpis nutí banky zvyšovat rezervy, což má za následek vyšší cenu kontokorentních úvěrů a tím pádem i vyšší cenu fiktivního cash pooling. Daleko významnější dopad na fiktivní cash pooling však má Basilej III, která nabyde platnosti v roce 2019. Toto nové regulační opatření zakazuje, aby banky při zveřejňování kvantitativních dat snižovaly hodnoty úvěrů poskytnutých klientům o depozita těchto klientů. Banky tak budou muset reportovat všechna aktiva a závazky odděleně. Nárůst zveřejňovaných závazků bude mít za následek ovlivnění koeficientu finanční páky a

koeficientu krytí likvidity. Po implementaci Basilej III například nebude možné, aby byly poměrové kazatele likvidity nadále vypočítávány pomocí vzájemného vyrovnání kladných a záporných zůstatků na účtech zahrnutých ve fiktivním cashpoolu. Banky tak budou nuceny oproti současnému stavu držet více likvidity, což se nepochybně projeví na ceně fiktivního cash pooling. Vzhledem k tomu, že fiktivní cash pooling využívají zpravidla velké subjekty, dopad těchto pravidel na rozvahu bank bude značný. Ze stávajícího vývoje a z ohlasů odborné veřejnosti lze usuzovat, že fiktivní cash pooling nebude v nejbližší době při současných regulačních opatřeních pro většinu podniků výhodným produktem.

Informace uvedené v tomto Bulletinu jsou určeny výhradně k základní informaci a nelze je proto považovat za konkrétní doporučené postupy.

Další informace Vám rádi poskytneme na telefonním čísle +420 603 442 554
e-mail: info@pechmannova.com

